

Meldcode

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

De meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HG&K) heeft betrekking op alle vormen van geweld in de huiselijke situatie, zoals (getuige van) mishandeling, seksueel geweld, genitale verminking, eer gerelateerd geweld en ouder(en) mishandeling.

Het doel van de meldcode is jeugdigen die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling eerder passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de (bedreigende) situatie. De meldcode biedt aan docenten, mentoren en andere professionals die binnen Maerlant werkzaam zijn, stappen en handvatten voor signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De doelgroepen zijn zowel slachtoffers, getuigen als (vermoedelijke) daders.

Scholen zijn verplicht een meldcode te hebben en toe te passen. Dit betekent niet dat er ook meldplicht bestaat. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties, bijvoorbeeld bij het Jeugdbeschermingsplein of Veilig Thuis. Die verplichting bestaat niet bij een meldcode. Door te werken met een meldcode blijft de beslissing om vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling wel of niet te melden berusten bij de professional. De beslissing om wel/niet te melden bij het Jeugdbeschermingsplein of Veilig Thuis wordt op Maerlant samen gemaakt met de partners in het ZAT.

Stappenplan

De meldcode biedt een stappenplan voor het handelen bij signalen of vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. De stappen zijn:

1. in kaart brengen van feitelijke signalen;
2. collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of het Jeugdbeschermingsplein;
3. gesprek met de leerling en of ouder(s)/verzorger(s);
4. wegen van het geweld of de mishandeling;
5. beslissen: hulp organiseren en/of melden;
6. volgen

Van de opeenvolging van de stappen kan worden afgeweken op grond van specifieke factoren

Stap 1: Signaleren en in kaart brengen van signalen

In de omgang met leerlingen kunnen er signalen zijn, die een reden tot zorg vormen. Tijdens de leerlingenbesprekingen worden systematisch leerlingen besproken. Deze besprekingen vormen een basis om alle signalen van docenten over leerlingen te ordenen. In de leerlingbespreking kan de mentor de lesgevende docenten vragen naar het functioneren van de leerling in het algemeen en in het bijzonder naar de ontwikkeling van de leerling. Als de ontwikkeling van de leerling anders loopt dan verwacht en gewenst, kunnen de mentor en lesgevende docenten een gerichte aanpak afspreken. Men deelt de signalen en voorgestelde aanpak met de leerling en de ouders/verzorgers. Belangrijk is dat de feiten en gebeurtenissen eenduidig door de docent en/of mentor vastgelegd worden in het leerlingen dossier.

Indien de signalen wijzen op mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld, kunnen er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de leerling risico loopt bij het bespreken van de zorgen met de ouders/verzorgers. Bijvoorbeeld wanneer een leerling rechtstreeks met de mentor of een docent gesproken heeft over een bedreigende thuissituatie. De mentor bespreekt zijn gesignaleerde feiten en gebeurtenissen met zijn afdelingsleider. Vóór het nemen van vervolgstappen richting betreffende leerling en diens gezin wordt ALTIJD overlegd met de afdelingsleider leerlingbegeleiding. Op grond van dit overleg wordt beoordeeld of er aanleiding is vervolgstappen te zetten.

Stap 2: Collegiale consultatie

Wanneer de signalen zeer ernstig zijn en er sprake is van een levensbedreigende situatie worden de signalen bij voorkeur door de afdelingsleider leerlingbegeleiding meteen met het Jeugdbeschermingsplein of Veilig Thuis besproken (advies inwinnen over manier van handelen).

In het andere geval worden de signalen van de leerling in kwestie in het IBT (intern begeleidingsteam) besproken bij voorkeur in het bijzijn van de mentor. Vanuit dit overleg wordt besloten welke vervolgstappen ondernomen worden en door wie. Binnen dit overleg wordt besloten eventueel Veilig Thuis of het Jeugdbeschermingsplein te consulteren over de vastgestelde signalen. Tevens wordt er in het IBT de afweging gemaakt of een casusbespreking in het ZAT gewenst is. Indien de mentor niet aanwezig kan zijn wordt hij door de afdelingsleider leerlingbegeleiding op de hoogte gesteld van de te nemen acties. De leerling wordt door de mentor geïnformeerd over de verdere procedure.

Stap 3 Gesprek met de leerling en/of ouders

Na de consultatie in het IBT en het eventuele advies van Veilig Thuis of het Jeugdbeschermingsplein bespreekt de afdelingsleider leerlingbegeleiding en een ander lid van het IBT en/of de mentor de signalen met de leerling en /of met de ouders/verzorgers. Afhankelijk van de situatie gezamenlijk of apart. Doel van dit gesprek: zorgen verduidelijken, te ontcrachten of te bekrachtigen. Eventueel toestemming vragen aan de ouders/verzorgers en de leerling om een en ander in het ZAT te kunnen bespreken. Op grond van de eerdere afweging kan het gesprek met ouders achterwege blijven in verband met de veiligheid van het kind of die van anderen.

Stap 4 Wegen van de aard en de ernst

De volgende stap is dat de school de signalen, het ingewonnen advies bij collega's en de informatie uit het gesprek met de ouders/verzorgers in het ZAT bespreekt om de aard en ernst en het risico op kindermishandeling of huiselijk geweld af te wegen. Indien de leerling en/of ouders en/of school ondersteuning nodig hebben om de situatie gunstig te beïnvloeden stelt men in het ZAT een afgestemde aanpak vast. De afdelingsleider leerlingbegeleiding geeft hiervan een terugkoppeling aan de leerling en de ouders/verzorgers.

Er kan ook sprake zijn van geruststelling (de signalen zijn ontcracht) waardoor een melding niet meer aan de orde is. Ook hiervan worden de ouders/verzorgers en de leerling op de hoogte gesteld.

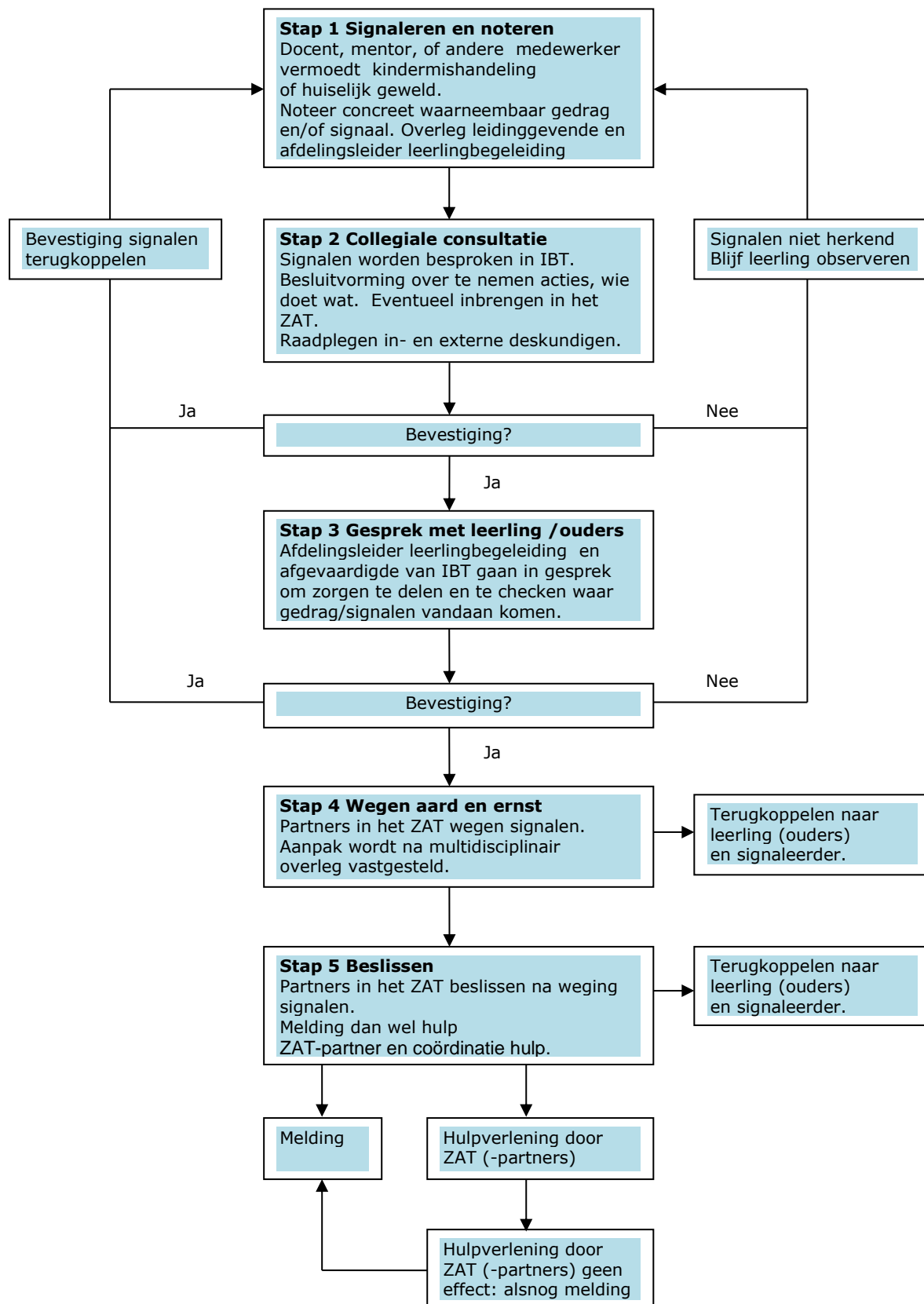
Stap 5 Beslissen

De hulp is georganiseerd of de afweging van informatie heeft geleid tot geruststelling. Daarnaast overleggen de deelnemers in het ZAT of er gemeld wordt bij Veilig Thuis of het Jeugdbeschermingsplein en zo ja, door welke ZAT functionaris. Met Veilig Thuis of het Jeugdbeschermingsplein bespreekt men wat de school na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de betrokkenen tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen. De afdelingsleider leerlingbegeleiding bespreekt met de ouders/verzorgers (en leerling) de uitkomst van de bespreking in het ZAT. Ook de mentor wordt op de hoogte gesteld.

Stap 6 Volgen (formeel geen onderdeel van de meldcode maar wel gewenst)

Het functioneren van de leerling wordt gevolgd door de casusregisseur. Het ZAT volgt de effecten van de hulp en stelt de aanpak zo nodig bij. Tenslotte biedt men nazorg en evalueert men de aanpak. Eventuele nieuwe signalen worden gemeld en vastgelegd in het leerlingen dossier.

Stroomschema

Bijlage: handelingsprotocol "Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling"

Stappen	Wat	Actie	Wie
Signaleren en noteren	Feiten en gebeurtenissen duiden op aanwezigheid van huiselijk geweld/ kindermishandeling	Mentor inseinen Check of collega's dezelfde signalen/ gedragingen waarnemen Eenduidig vastleggen in leerling dossier Signalen bespreken met afdelingsleider en afdelingsleider leerlingbegeleiding	Medewerkers Mentor Mentor Mentor
Collegiale consultatie	De leerling verkeert in levensgevaar De leerling verkeert niet in gevaar	Dezelfde dag overleg met het Veilig Thuis of het Jeugdbeschermingsplein. Het gegeven advies wordt uitgevoerd De signalen worden besproken in het IBT. Besluitvorming over de te nemen acties Afweging maken of bespreking in ZAT gewenst is. Mentor op de hoogte brengen van de te ondernemen acties. Afhankelijk van de situatie de leerling informeren	Afdelingsleider leerlingbegeleiding Leden IBT Leden IBT Leden IBT Afdelingsleider leerlingbegeleiding Mentor
Gesprek met ouders/verzorgers en leerling	Zorgen verduidelijken	Ouders/verzorgers en leerling worden uitgenodigd voor een gesprek	Afdelingsleider leerlingbegeleiding en lid van het IBT (SMW)
Wegen van aard en ernst	Ontkrachting vermoedens Bevestiging vermoedens	Geen vervolgacties Inzet hulpverlening ter beïnvloeding van de situatie Ouders/verzorgers, leerling en mentor worden op de hoogte gebracht	ZAT Afdelingsleider leerlingbegeleiding
Beslissen	Geen medewerking voor hulpverleningstraject Aard van de informatie heeft niet geleid tot geruststelling	Melding bij Veilig Thuis of Jeugdbeschermingsplein Melding bij Veilig Thuis of Jeugdbeschermingsplein Ouders/verzorgers en leerling worden op de hoogte gebracht	Afdelingsleider leerlingbegeleiding Afdelingsleider leerlingbegeleiding Afdelingsleider leerlingbegeleiding